

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedzieli
święt urocz. w druk. St. Gieszkowskiego.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10.
miesięcznie Złp. 4.

IMIONA RZYMSKIE.
Jutro Andrzeja Korsyna B.

IMIONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Witosława.



Gazeta Krakowska.

OBSERWACYE MEETOROLOGICZNE.

Dzien godzina	Barometr do 0° Reaumura w miarze Paryzkiej	Stopnie zimna podlug Reaumura	Psycho- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawiska napowietrzne i różne uwagi
1 6 27"	3, 914	6, 0	1, 94	Pn Wschodni słaby	Pochmurno	
2 10	2, 987	+ 3, 0	2, 24	" "	" "	
	2, 982	+ 3, 5	1, 97	" "	Pogoda z Chmurami	
2 6	2, 719	-- 0, 3	1, 97	Pn Wschodni słaby	Pogoda z Chmurami	
2 2	2, 938	+ 4, 2	2, 47	Zaden	" "	
10	3, 459	+ 6, 5	1, 76	PPn Zachodni słaby	" "	

Wiadomości krajowe.

— K R A K Ó W. —

Wczorajsza druga Reduta była bardzo liczna; mnóstwo masek zapelniało salę i przyległe pokoje. — Mówią że przyszła Reduta ma być jeszcze liczniejszą.

Panna Pałczewska odbierała wczoraj ustawiczne oklaski w pięknym dramacie *Waryatka*; i dwóokrotnem wywołaniem po drugim i trzecim akcie, zaszczycona została.

W Warszawie ulubionym jest teraz dramat z francuzkiego, przeszłego roku grywany na scenie tutejszej, pod nazwą: « *Rita Hiszpanka* ».

W krótkce danym tu będzie kilka, nowych sztuk a najprzód dramat z francuzkiego w czterech aktach, z epilogiem pod nazwą: « *Biedna Teressa, czyli Życie jest snem* ». Sztuka ta należy do rzędu bardzo zajmujących, tém zaś szczególniej odróżnia się od innych, że końca jęj nikt w ciągu pierwszych czterech aktów nieprzewidzi.

Dni pogodne trwają ciągle; wczoray w południe używano spacerów pieszo i pojazdami; dziś z rana po małym przymrozku słońce zaczęło dogrzewać.

Tabca ważniejszych artykułów żywności na miesiąc Luty 1840 r.

Mięsa wołowego, ze spaśnego bydła	funt	gr. 8
— tegoż z drobniejszego bydła	— 7
Cielęciny pięknej	funt	— 8
Skopowiny pięknej	funt	— 14
Słoniny świeżej	funt	— 14
Wieprzowiny ze skórka i słonina	— 9
— téjże bez skóry	— 8

Bulka lub rożek z pszennej mąki przedniej za grosz 1 ma ważyć lutów 5. $\frac{1}{2}$

Chleba prądnickiego bochen za złoty 1 powinien ważyć funtów 12 lutów 22 a za każdy funt chleba przeważający ma być płacono po gr. 2.

Mąki pszennej przedniej miarka	złp. 1 gr. 3
Mąki żytniej przedniej	— „ — 20
Soli funt płaci się po groszy	— „ —	— 6

Piwa marcowego garniec	gr. 10
dubeltowego	— 8
flaszowego garniec	— 4

Swiéc rurkowych funt	gr. 26
— ciągnionych z knotami z ba- welny	— 24
Mydła dobrego taflowego funt	— 21

Każdy handlujący artykułami niniejszą Taxą objętymi, powinien mieć szale i wagi lub miary sprawiedliwe, i stemplem miasta opatrzone; a przekraczający przeciw powyższym przepisom, nietylko konfiskatą, ale nadto karami policyjnymi skarconym zostanie.

Wiadomości zagraniczne.

— *Warszawa 24 Stycznia.* —

W szpitalu Sgo Łazarza wykonaną została przez doktora Berga w obec lekarza naczelnego szpitalu Dra Podowskiego, tudzież Stürmera i Kiczorowskiego, operacja utworzenia nosa sztucznego, sposobem Dieffenbacha, przez operatora zmodyfikowanym. Kobieta od 3ch miesięcy jest zdrową, niemając zatem żadnej obawy o nos sztucznie utworzony; twarz poprzednio odrażająca, dziś nieobudza niemiłego wrażenia.

— *Paryż 17 Stycznia.* —

Na dzisiejszem posiedzeniu minister skarbu przedłożył 4 projekta do praw. 1. Względem stanowczego układu budżetu na rok 1838; 2 względem dodatkowych kredytów na lata 1839 i 1840. 3. Budżet za rok 1841: i 4 projekt do prawa względem redukcji renty. Ten ostatni projekt tak brzmi:» Artykuł 1. Od daty ogłoszenia niniejszego prawa minister skarbu zostaje upoważnionym, że z pomiędzy zapisanych w wielką księgę długu publicznego renty, które przewyższyły swoje pari, wypłacić bądź wprost, bądź przez negocyacyą nowych rent; albo wymianę obligacyi. 2. Właściciele wezwani będą poprzednio do wybrania między zwrotem nominalnego kapitału albo przepisanie na nowem renty. Art. 3. Wypłata 5 procentowych rent może tylko mieć miejsce pod następującemi warunkami: na pięć franków renty musi wypaść zmniejszenie przynajmniej 50 centimów, a kapitał wchodzący w to miejsce renty, nie może być więcej nad 23 pct. podwyższony, Ci jednakże z posiadaczy 5 procentowych rent którzy przyjmując nową obligacyę oświadczą; że na zmniejszony kapitał chcą zatrzymać stopę procentową 5 pct. otrzymają to prawo pod warunkiem, że przy wypłacie półrocznych procentów, kapitał stosunko-

wo będzie zmniejszany i przy przejściu w inne ręce renty, rozpocznie się zmniejszona opłata: Nowo utworzone renty po 10 latach dopiero mogą być zmniejszane. Art. 4. Wypłata rent na którychby nie przyjęto konwersyi, może być wykonaną seryami. Względem formy i sposobu tego losowania seryi dalsze punkta oznaczy późniejszy postanowienie królewskie. Przymem postanowiono, że każdy właściciel renty który przed pewnym terminem nie uczyni stanowczego wyboru tem samem przyzwala na konwersyę. Art. 5. Minister skarbu zostaje upoważnionym na wypłatę renty wydać bilety skarbowe i zarządzić funduszem rezerwowym kassy amortyzacyjnej. Art. 6. Część amortyzacji przypadająca wypłaconym albo zredukowanym rentom, przeznaczoną będzie na utworzenie w ich miejsce nowój renty.«—Po oddaniu do druku przedłożonych projektów, wielu deputowanych wnioskowało żeby powrócono się do nierozstrzygniętych na przeszłych posiedzeniach projektów. Między innemi znaczną większością postanowiono wznowienie projektu pana Gauguier względem niezgodności między godnością deputowanego i urzędem publicznym.

— *Madryt 7 Stycznia.* —

Gabinet otrzymał wiadomość od generała O'Donnell, że teozé wysła kilka batalionów dla obrony prowincyi Cuenca i Guadalaxara, tudzież dla przytlumienia niespokojów w Walencji, Alicante i Newelda.

— *Dnia 8 Stycznia.* —

Tatejsza *Gazeta* zaprzecza rozsiewanym niepomyślnym pogłoskom względem zdrowia młodój Królowej. J. K. M. jest w najpóźniejszym stanie zdrowia.

W karlistowskich koteryach pochlebiają sobie, że z początkiem wiosny w czterech prowincyach północnych nastąpią ogólne powstania. Cabrera miał w tym celu wysłać emisaryuszów, i z tego chcą tłómaczyć uporczywość znajdujących się w Burgos oficerów karlistowskich z Nawarry, którzy nie chcą wstępować w służbę Królowej.

Na giełdzie nagle ożywiły się kursy. Doniesienia o mniemanój śmierci Cabrery najwięcej się do tego przyłożyły. Podług tychże, Forcadell ma teraz stać na czele armii centralnej.

Gabinet w silnej postawie oczekuje rezultatu wyborów, co się tycze energii, szczególniej odznacza się minister sprawiedliwości i iaski, p. Arrazola. Podług niektórych do-

brze zawiadomionych osób, Xiążę Vitoryi ma być tylko z tego względu niezadowolonym z rozwiązania kortezów, ponieważ gabinet nie dał im pierwój głosować względem mającego się dlań przeznaczyć miliona realów. Inni znówu mniemają, iż Xiążę Vitoryi dla tego umyślnie przeciąga wojnę iżby nie stracił na ważności. To pewna, że w głównej kwaterze prowadzi on formalny dwór i że trudniej jest do niego jak do Krolowej rejentki dostąpić. Sprzeczenie z powyższemi pogłoskami mówią że wczoraj otrzymano ważne wiadomości z głównej kwatery, podług których armia centralna ma uweznąć krok stanowczy. Dzisiaj wyruszyło ztąd mnóstwo wozów transportowych z mundurami dla armii centralnej.

Podług *Mémorial des Pyrenées* Cabrera został otruty ale ocalony. Nawet pepistoska *Gazette de Languedoc i Gujenne* przyznają że Cabrera jest chorym i że mu już udzielono ostatnie sakramenta, ale lekarze mieli oświadczyć że niebezpieczeństwo zupełnie już przeminęło. Zarazem czytamy w karlistoskich raportach że krystyniści postradali mały konwoj. W Katalonii utrzymują się jeszcze ciągle karliści.

Zurbano i Aleson wygnali karlistów Llan-gostery z Molinos, w dniu 1 stycznia. Espartero przedsięwzię czynne przygotowania do oblężenia Segowji, jednocześnie O'Donnell, Aliaga i Aspiros uderzą na Alpuente.

— *Lizbona 7 Grudnia.* —

W dniu 2 b. m. J. królewska Mość osobście zagała posiedzenie kortezów. Naza-jutrz izbyzabrały się dla wybrania prezesów i wice prezesów i sekretarzy. Senatorowie nie byli w dostatecznej liczbie, ale deputowani przystąpili do wyborów. Prezesem i wice prezesem zostali obrani kandydaci ministeryalni, z sekretarzy jeden jest opozycyjny, drugi ministeryalny. Podług tych wyborów sądząc, zdaje się, że prędzej czy później nieochybnie nastąpi rozwiązanie kortezów.

Pan Bajardo, który przed rewolucją wrzesniołą, był podsekretarzem poselstwa, udaje się jako poseł do Brazylii.

— *Alexandryi 25 Grudnia.* —

Pułkownik Campbell położył kautień węgielny do mającego się zbudować na najludniejszej ulicy miasta kościoła protestanckiego. Wszyscy obecni tu Anglicy i protestanci innych narodów byli obecnemi przy tej uroczystości. Pułkownik Campbell miał mo-

wę w której pochwalał tolerancją i szlachetność Mehmeda Ali, czego dowodem jest, że tenże wziął pod swoją opiekę wyznanie, które dotychczas było celem prześladowania, a przynajmniej pośmiwiska: po nim kapelan angielski miał także mowę.

Pan Combes podróżnik Abissyński przybył tutaj z swojemi towarzysznymi został i przedstawiony paszy, który go bardzo uprzejmie przyjął i udzielił mu pismo, w którym nakazuje wszystkim gubernatorom od Alexandryi aż do Massany, aby w każdym względzie dopomagali tym podróżnym i nie przeszukiwali ich pakunków. Pasza darował p. Combes bardzo piękną strzelbę.

Vice-król jest zupełnie zdrow i jak slychać zabawi tu przez całą zimą, a na wiosnę ma zamiar spędzić niejaki czas w swojej pięknej posiadłości Moharrem bej nad kanałem Mahinudie.

Rozmaitości.

Nader ważne odkrycie w zawodzie Typografii.

W Preszburgu pewien mechanik zrobił model maszyny mającej tę własność, iż czcionki drukarskie sama przez się rozrzuca i w kasztach sortuje. Arkusz druku *cicero* sortuje model ten w przeciągu półtorzej godziny, podczas gdy zecer do tej czynności siedmiu do ośmiu godzin potrzebuje. Konstrukcyja maszyny tej jest równie sztuczną jak zadziwiająca. Wynalazca zrobił także pospieszną maszynę zecerską, która arkusz druku *cicero* w przeciągu jednéj godziny układa, do czego zwykle 16 do 18 godzin potrzeba. Wynalazca pracował przez lat sześć nad temi maszynami, a teraz dla rozpoczęcia swego pospiesznego drukarstwa spółki szuka.

— Gazety amerykańskie donoszą znówu następującą osobliwość: Obywatel chciał wyjąć z apteczki kieliszek wódki, lecz będąc zatopiony w myślach, wyjął flakonik z olejkim służącym do farbowania włosów. Cóż się stało! Oto twarz jego zmieniła kolor, tak iż ów rozszargniony teraz zupełnie jest podobny do murzyna. Zona nieszczęśliwego nie posiada się z żalu.

— W Tennessee bywają tak duże szczury, iż porywają dzieci za nogi, i wciągają je w swoje podziemne jamy.

— Sławny fortepianista Liszt pod czas swego pobytu w Florency, otrzymał zaprosze-

nie do Wielkiego Xcia Toskańskiego, w którego obecności wykonał kilka swoich mistrzowskich kompozycji. Między cudzoziemcami bawiącymi w Florencyi i żyjącymi z darów W. Xcia, znajdował się także podpadły zlachwiec węgierski z liczną rodziną, dla którego Wielka Xżna prosiła u swojego małżonka o podwyższenie pensyi. Po skończeniu koncertu, rzekł W. Xżę do swojej małżonki. »Z jakiego kraju pochodzi Liszt i co możemy dla niego uczynić?« «Liszt jest Węgrem», odpowiedziała zapytana. »W takim razie wiem co uczynić, zawołał wspinałomysłny Monarcha, trzeba jego ubogiemu rodakowi podwyższyć pensyę.« Liszt przyznał, iż to była najszlachetniejsza nagroda za jego grę na koncercie.

— Rękawicznik w Nottingham robi rękawiczki z gunny elastycznej, przewyższające nawet jedwabne co do elegancyi i wygody. Mogą być prane, zachowują swoją elastyczność i przylegają dobrze do ręki.

— W Paryżu liczą 1355 ulic 60 rogatki, 22 bniwarów, 3 miejsca prześlicznych przechadzek, 5 szlachthuzów, 17 ulic krzyżowych, 188 dziedzińców i przejść, 65 uliczek, 51 placów, 3 kępy, 29 mostów, 39 ulic nadbrzeżnych, 17 portów, 3 targowiska, 19 rynków, 188 sal przytulka i szkół mających 38,030 wychowalców. Francya posiada 42 442 zakładów przemysłowych, między temi, 38,030 fabryk, liczba wiatraków i młynów dochodzi do 82 575.

— Wsławieni z talentów Izraelici będący teraz we Francyi są: Meierbeer uznany za genialnego kompozytora muzycznego, panna Raszel uwielbiana artystka dramatyczna, pani Garcya (Meier) również uwielbiana śpie-

waczka, a Henryk Herc jeden z wzorowych mistrzów gry na fortepianie. Jeden z dzienników dodaje przytęm uwagę: »Mimo to Synagoga Paryzka nie ma jeszcze złotęj kopuły«.

— W Ameryce północnej ogłoszono nowe prawo przeciw pojedykom. Wyzywający, zamiast z wyzwany musi pojedykować się z mistrzem i z oprawcami, którzy mają strzelać po kolei, póki wyzywający nie zostanie ugodzony; od czasu ogłoszenia tego prawa, chęćka pojedykowania się zupełnie zgasła.

— Przed niejakiem czasem Humorysta Wiedeński, mówiąc o panu de Balzac, wspomniał jako nadzwyczajność, iż tenże pisarz, bierze za arkusz dzieł swoich 100 franków. Istotnie zdawało się to być pięknem wynagrodzeniem. Tymczasem jeden z przyjaciół pana de Balzac w Paryżu, prostując pytanie Humorysty ogłosił, że pan Balzac nawet za 400 franków nie chce pisać arkusza. I cóż dziwnego, że tak obfity w pomysły i tak piękne honorarium biorący autor, może nosić laseczkę wartającą 40,000 franków!

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 29 do dnia 30 Stycznia.

Treitler Ignacy ob., Słomski Józef ob., Tyrna Marya ob., Janiszewski Elias ob., Węgierski Bonawentura ob., Bleszyńska Emilia ob., Bobrowski Adolf ob., Gierowski Felicyan ob., Srednicki Jan ob., Zalasowski Maxymilian ob., Loniewski Jan ob., Bukowinski Teodor ob Morawiecki Jan ob., z Polski; — Brummer Alexander sztabs-kapitan Cessarsko Ross., z Galicyi.

Wyjechali z Krakowa.

Brummer Alexander oficer Cess. Ros., Bell Lowthiar szlachcic angielski, Gołubowski Konstanty ob., do Polski.

Doniesienia prywatne.

JULIUSZ MONHAUPT z WROCLAWIA, poleca się wyborem NASION z krajowych i zagranicznych ogrodów, również nasionami traw, kwiatni i najświeższymi gatunkami ziemniaków; drnkowana oznaczenie cen, można bezpłatnie otrzymać w handlu Pana *Alojzego Schwartz* jako też w tymże handlu wszelkie obstalunki nasion skuteczniejsze i najspieszniej załatwione będą. (3r.)

DOM. ZAJEZDNY, wraz z konsensem przy Kleparzu narożny, od bramy Floryańskiej, pod Nr. 40 jest każdego czasu z wol-

nęj ręki do sprzedania; bliższa wiadomość w kantorze Gazety Krakowskiej. (2r)



Browar piwny z rekwizytami każdego czasu do wydzierżawienia lub sprzedaży, wraz z domem; wiadomość w Kantorze Gazety.